

FOD Kanselarij van de Eerste minister

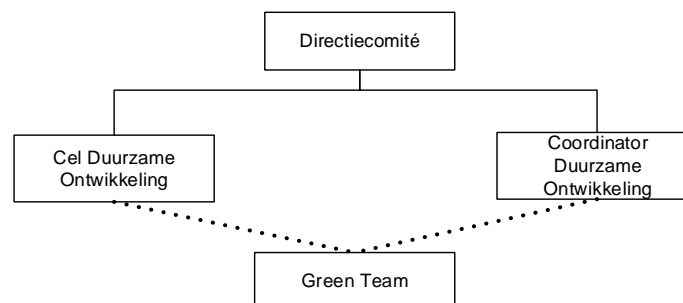
Activiteitenverslag 2018 van de Cel Duurzame Ontwikkeling

(de heer Christophe Cuche, lid van de ICDO en mevrouw Aude Van Grootenbruel, plaatsvervangster)

De Cel "Duurzame Ontwikkeling" van de Kanselarij van de Eerste Minister werd opgericht in overeenstemming met het koninklijk besluit van 22 september 2004 houdende de oprichting van cellen duurzame ontwikkeling in de federale overheidsdiensten, de programmatorische federale overheidsdiensten en het Ministerie van Landsverdediging.

Het onderstaande organigram geeft weer welke actoren het nauwst betrokken zijn bij duurzame ontwikkeling binnen de Kanselarij. Het bevestigt het belang van de Cel DO.

De cel "Duurzame ontwikkeling" is samengesteld uit:

- een vertegenwoordiger van het Directiecomité (in dit geval de Voorzitster van het Directiecomité a.i.),
- de coördinator Duurzame Ontwikkeling, vertegenwoordiger van de Kanselarij van de Eerste Minister bij de Interdepartementale Commissie Duurzame Ontwikkeling (ICDO) en zijn vervangster,
- de verantwoordelijke voor het communicatiebeleid rond duurzame ontwikkeling,
- een verantwoordelijke van de dienst ICT,
- een verantwoordelijke van de dienst Budget & Beheerscontrole,
- een verantwoordelijke van de dienst Secretariaat en Logistiek,
- één van de twee preventieadviseurs,

- een vertegenwoordiger van de Algemene Directie Secretariaten en Overleg, lid van de Werkgroep "Duurzame ontwikkelingseffectbeoordeling" bij de ICDO,
- een vertegenwoordiger van de Dienst Administratieve Vereenvoudiging,
- een vertegenwoordiger van het Federaal Instituut voor Duurzame Ontwikkeling (FIDO),
- en de verantwoordelijke voor de opvolging van de milieu-indicatoren.

In de praktijk wordt de Cel DO ondersteund door het Green Team, een gemotiveerde ploeg van een tiental mensen uit verschillende diensten, die concreet en proactief te werk wil gaan.

Met ondersteuning van het Directiecomité spannen de Cel DO en het Green Team zich samen in om de volgende taken te volbrengen:

- deelnemen aan de werkgroepen van de ICDO,
- de uitwerking en de opvolging van het Actieplan Duurzame Ontwikkeling van de Kancelarij,
- de opvolging van de duurzaamheid van de overheidsopdrachten van de Kancelarij,
- de opvolging van de uitvoering van het beleid inzake intern milieubeheer,
- de bewustmaking van de Kancelarij voor duurzame ontwikkeling.

Activiteiten van de Cel DO en van het Green Team

De bewustmaking van alle personeelsleden voor duurzame ontwikkeling is een continu proces, via intranet, e-mails, affiches en activiteiten. Heel concreet voerde de Kancelarij volgende projecten uit in 2018:

- Eind 2017 – begin 2018 heeft ze een sensibiliseringscampagne rond biodiversiteit verspreid die werd opgezet door de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu in samenwerking met de Cel Campagnes van de Algemene Directie Externe Communicatie. Deze campagne had tot doel burgers tips en eenvoudige praktijken aan te reiken om te consumeren met eerbied voor de biodiversiteit. Daartoe zijn verschillende aanklikbare thema's beschikbaar op de website bebiodiversity.be.
- Naar aanleiding van de Dag van de Aarde (22 april 2018) heeft ze enkele tips over plasticvervuiling verspreid en herinnerd aan enkele "**green tips**" over afvalsortering, papierverbruik, verwarming, elektriciteit, water en dienstreizen. Naar aanleiding van de **Week van de Mobiliteit** (van 16 tot 22 september 2018) werden de personeelsleden via intranet aangemoedigd om de dienstfietsen van de Kancelarij te gebruiken, waarvan er twee elektrisch zijn, voor hun dienstverplaatsingen binnen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De Kancelarij verbindt zich er tevens toe duurzame mobiliteit te promoten door communicatiemateriaal te verstrekken in het kader van de actie "Naar het werk zonder auto". Fietskaarten, fietsplaatjes en ander klein materiaal worden in dat kader gratis ter beschikking gesteld van de personeelsleden. De Kancelarij blijft initiatieven nemen om het **welzijn van het personeel** te bevorderen: mindfulness-sessies en yogalessen in het Internationaal Perscentrum, terbeschikkingstelling van het relaxatielokaal van het dispensarium van de sociale dienst bij de Horizontale FOD's en de Regie der Gebouwen, sportdag, Tai Chi Chuan lessen bij de

Regie der Gebouwen en gebruik tegen betaling van de infrastructuur van de Koninklijke Militaire School ...

- Tot slot is en blijft de **Week van de duurzame ontwikkeling van de federale overheid** (van 22 tot 26 oktober 2018) een belangrijke activiteit binnen onze organisatie. Het Green Team vormt bovendien een onmisbare, drijvende kracht achter de organisatie van dat evenement. In 2018 stond die week in het teken van het thema “Zero afval”.

Naar aanleiding hiervan werd een “zero afval” stand opgesteld in het personeelsrestaurant en kwamen twee leden van de vrijwilligersorganisatie “Zero Waste Belgium” enkele eenvoudige en voor iedereen toegankelijke oplossingen voorstellen om afval te vermijden en onze ecologische voetafdruk te verkleinen. Om de leden van de Kancelarij ertoe aan te zetten deel te nemen aan de ecologische overgang naar een samenleving die bewuster en zuiniger omgaat met grondstoffen, werden een boekenlijst over het thema “Zero afval” en een recept om zelf tandpasta te maken op het intranet van de Kancelarij geplaatst.

Verder startte de dag van de duurzame ontwikkeling traditiegetrouw met een duurzaam ontbijt in het personeelsrestaurant, gevolgd door een duurzaam menu tijdens de lunchpauze.

De maatregelen en acties van de FOD Kancelarij die bijdragen aan duurzame ontwikkeling

De Kancelarij wil een antwoord bieden op 9 uitdagingen die een impact hebben op maatschappelijk, ecologisch, economisch en ethisch vlak.

1. Ondersteuning van de werking van de regering door de kwaliteit en de continuïteit van de diensten die we aanbieden.
2. Transparante informatie door een efficiënte communicatie van de beslissingen van de federale regering en van de diensten die de federale overheid levert.
3. Verantwoorde openbare investeringen door de voorbereiding van de reglementering inzake overheidsopdrachten met bijzondere aandacht voor sociale en milieuclausules.
4. Ondersteuning van het overleg tussen de federale staat en de deelgebieden en tussen de federale staat, de deelgebieden en de vakbonden door onze deskundigheid en het vertrouwen dat we opwekken.
5. Een optimale federale administratie door als drijvende kracht achter belangrijke projecten op te treden, door in transversale projecten te investeren en door gemeenschappelijke waarden te delen.
6. Een rechtvaardig en duurzaam humanresourcesbeleid door het uitvoeren van actieplannen zoals gendermainstreaming, handstreaming, diversiteitsbeleid ...
7. Betrokken en geëngageerd personeel:
 - door werkinstrumenten en -processen te verbeteren

- door gezonde voeding te promoten
- door de personeelsleden aan te moedigen een carrièreplan te verwezenlijken
- door interne mobiliteit te stimuleren

8. Zichtbaarheid en promotie van de federale instellingen door promotie-, communicatie- en bewustmakingsacties en de organisatie van evenementen met een hoge toegevoegde waarde.

9. Duurzame ontwikkeling is een dagelijkse realiteit door de aanpak van:

- afval
- mobiliteit
- CO²-vermindering
- energie-, water- en papierverbruik

Duurzame ontwikkeling vormt een rode draad bij alle activiteiten en taken van de Kanselarij.

- Duurzame ontwikkeling heeft elk jaar haar plaats in de **Algemene beleidsnota** van de Eerste Minister. Bovendien is het topmanagement erg begaan met duurzame ontwikkeling.
- Alle personeelsleden van het bestuur en van de beleidsorganen zijn zich bewust van de rol die ze op dat vlak kunnen spelen, **elk** op hun niveau. Zowel in het kader van de interne activiteiten van de Kanselarij als tijdens vergaderingen buitenshuis mag duurzame ontwikkeling niet uit het oog worden verloren.
- In dat kader neemt de Kanselarij zoveel mogelijk deel aan de **netwerken en werkgroepen** van de ICDO en het FIDO. Dankzij de talrijke contacten is de samenwerking optimaal.
- De Kanselarij respecteert de verplichting om een **regelgevingsimpactanalyse (RIA)** uit te voeren voor voorontwerpen van wet en ontwerpen van koninklijk of ministerieel besluit waarvoor de tussenkomst van de Ministerraad vereist is.
- In samenwerking met het FIDO en de ICDO is de dienst overheidsopdrachten van de Kanselarij dit najaar begonnen met het actualiseren en vereenvoudigen van de **omzendbrief van 16 mei 2014—Integratie van duurzame ontwikkeling**, met inbegrip van sociale clausules en maatregelen ten voordele van kleine en middelgrote ondernemingen, in het licht van de nieuwe wetgeving overheidsopdrachten. Die actie draagt overigens bij tot het behalen van de duurzame ontwikkelingsdoelstelling van de Verenigde Naties (SDG) 12.7 “Duurzame praktijken bij overheidsopdrachten bevorderen in overeenstemming met nationale beleidslijnen en prioriteiten”.
- In 2018 heeft de Kanselarij tevens een beroep gedaan op een academische partner om een **screening** uit te voeren van **de communicatiecampagnes** van de federale overheid **vanuit het genderperspectief**. Dankzij de resultaten en aanbevelingen die uit die studie zullen voortvloeien, zal de Kanselarij in 2019 over nieuwe tools beschikken om de integratie van de genderdimensie in de federale communicatie voort te zetten.

- De tweejaarlijkse evaluatie van het actieplan 2018 en de uitwerking van het **actieplan 2019** maakten het tot slot mogelijk om stil te staan bij het reeds verrichte werk en na te denken over nieuwe mogelijkheden om duurzame ontwikkeling beter te integreren in de opdrachten en beleidslijnen van de Kancelarij, maar ook in haar intern beheer.

Krachtlijnen van duurzaam beheer in de interne werking van de Kancelarij van de Eerste Minister

- Milieubeheersysteem

Sinds 7 februari 2017 beschikt de Kancelarij over het **label “Ecodynamische onderneming”** met drie sterren, voor drie jaar. De presentatiefiche van het label “Ecodynamische onderneming” van onze FOD staat op de website van Leefmilieu Brussel en bevat enkele voorbeelden van gerealiseerde ecodynamische acties die onze organisatie graag naar voor wil brengen (beheer van het energieverbruik en het papierverbruik, bewustmaking van het personeel, opvolging van indicatoren, “Paperless Government”, “Green Data Center”, Green Team, duurzaam restaurant ...).

- Duurzaam aankoopbeleid

De Kancelarij is erg begaan met de impact die ze kan hebben dankzij haar aankoopbeleid.

Daarom ziet ze toe op de interne toepassing van de bepalingen van de omzendbrief van 16 mei 2014 – Integratie van duurzame ontwikkeling, met inbegrip van sociale clausules en maatregelen ten voordele van kleine en middelgrote ondernemingen.

Verder heeft de Kancelarij in 2017, overeenkomstig haar Actieplan Duurzame Ontwikkeling, een **tool** uitgewerkt **om de opvolging en reporting van haar aankopen te organiseren en de integratie van duurzame ontwikkeling** in haar overheidsopdrachten **beter te kunnen meten**. Deze databank is sinds januari 2018 operationeel, maar de bestaansreden en werking ervan moeten worden herzien in het licht van het BeCEPS-project dat door de FOD BOSA wordt uitgewerkt in het kader van het centralisatieproces van de federale aankopen.

Overeenkomstig haar Actieplan Duurzame Ontwikkeling heeft de Kancelarij ook maatregelen genomen om **de kennis van haar personeel over overheidsopdrachten te vergroten**. Daartoe heeft ze contact opgenomen met een personeelslid van het Ministerie van Defensie en er werden twee opleidingen georganiseerd. De eerste opleiding, die 2 uur duurde, was bestemd voor de leden van het Directiecomité. Doel was hen erop te wijzen dat het nodig is om overheidsopdrachten vooraf te plannen, maar ook dat het belangrijk is om de behoeften goed te formuleren en (indien mogelijk) duurzame criteria te integreren. De tweede opleiding was bestemd voor de voornaamste aankopers van de Kancelarij en bestond uit twee modules. Een eerste module, van één dag, handelde over de behoefteformulering en een tweede module, van een halve dag, had betrekking op de integratie van duurzame ontwikkelingscriteria in overheidsopdrachten. Vier aankopers van de Kancelarij hebben hieraan deelgenomen.

- Duurzame voeding

De inspanningen van de Keuken op het vlak van duurzaam beheer werden dit jaar beloond met het behalen, op 15 maart 2018, van het label Cantine Good Food (één vork) van Brussel Leefmilieu.

Om dit label te behouden, heeft de Keuken haar inspanningen voortgezet om de negatieve milieu-impact van de gerechten die aan de klanten in het restaurant worden aangeboden te verminderen, rekening houdend met de tevredenheid van de klanten en met budgettaire beperkingen (vegetarische alternatieven, biobroodjes, keuze uit verschillende MSC-gelabelde soorten vis, meer aandacht voor seizoensgebonden groenten en fruit en vermelding in vetjes in het menu wanneer dit het geval is, aankoop van bioproducten zoals brood, melk, quinoa, bepaalde groenten ..., opname van een vegetarische verrassing in het menu, deelname aan de bioweek, ...).

Verder heeft de Keuken deelgenomen aan een project rond voedselverspilling van Brussel Leefmilieu. Gedurende één maand werden de resten van het restaurant dagelijks gewogen en genoteerd om te bekijken welke verbeteringen konden worden aangebracht op het vlak van voedselverspilling, met het oog op het opstellen van een actieplan.

- **Duurzame mobiliteit en dienstvoertuigenpark**

De Kancelarij stelt 252 personen te werk, ongeacht hun statuut. 21 personeelsleden (8%) kregen een fietsvergoeding en 204 personeelsleden (81%) genoten een abonnement op het openbaar vervoer.

Voor de 5 dienstvoertuigen van de Kancelarij werd een leasingovereenkomst afgesloten. Een van deze voertuigen is hybride.